

Social Emotional Learning Scale: The Study of Validity and Reliability

Serhat ARSLAN¹ ve Ahmet AKIN²

¹ Sakarya University, Education Faculty, 54300 /Sakarya/ Türkiye

E-mail: serhatarслан@sakarya.edu.tr

² Sakarya University, Education Faculty, 54300 /Sakarya/ Türkiye

E-mail: aakin@sakarya.edu.tr

Abstract

The aim of this research is to examine the validity and reliability of the Turkish version of the Social Emotional Learning Scale (SELS; Coryn, Spybrook, Evergreen & Blinkiewicz, 2009). The sample of this study consisted of 300 primary school students. Results of language equivalency showed that the correlations between Turkish and English items were ranging from .72 to .95. Results of confirmatory factor analysis demonstrated that the three-dimensional model was well fit (RMSEA=.049, NFI=.96, CFI=.98, IFI=.98, RFI=.95, GFI=.92, AGFI=.90). The internal consistency coefficients of the scale was .90. Also the three-week interval test-retest reliability coefficients of the scale was .71. Overall findings demonstrated that Turkish version of the Social Emotional Learning Scale had adequate validity and reliability scores.

Keywords: Social emotional learning, validity, reliability.

Extended Summary

Social and emotional competence includes the skills of the individual to understand and manage the social and emotional aspects within the course of life. In this sense, processes of learning and teaching, solving daily problems, relating and adapting to new situations are included in social and emotional competence (Jarvela, 2011). It also includes self-awareness, working in cooperation, impulsive control, being anxious about self and others as well as course of life socially and emotionally (Elias et al., 1997). Social-emotional learning concept emerged as a result of conceptualization of the relationship between concept of intelligence with success and happiness. Social and emotional learning concept was defined as a vital process in which children and adults develop their skills, attitudes and values to achieve social and emotional competence (Stern, 1999). Goleman (1995) defines social and emotional learning as a complicated and sophisticated skill which is included in all important aspects of life. In addition, social-emotional learning is considered as a process which helps the children and even the adults to develop basic skills for life productivity (Hayne, Ben-Avie & Ensign, 2003). It also includes recognizing and managing the emotions of the individual, thinking of others, making good decisions, behaving ethical and responsible, developing positive relations and avoiding negative feelings (Elias et al., 1997; Fleming & Bay). In terms of social development, social-emotional learning includes how the social and emotional competences of children develop within socialization process (Pasi, 2001). Social-emotional learning is a complementary process which is addressed socially and emotionally in terms of defining self for the aims set for the course of life and managing and perceiving these aims (Novick, Kress, & Elias, 2002). Casel (2005) states that the individuals having the basic social-emotional competences required to be successful in work and school life are more likely to be successful in every aspect of life (Patrikakou, Weissberg, Redding, Walberg, & Anderson, 2005). Gains of children of school age in social-emotional learning process are quite important in terms of behavior patterns which will be shaped in time (Cefai & Cooper, 2009; Joseph, 2004 et al.).

Purpose

The aim of this study is to examine the validity and reliability of SELS developed by Coryn et al. (2009) in a sample consisting of primary school students.

Social-Emotional Learning Scale. This measuring tool which is developed by Coryn (2009) consists of 20 items and 3 sub-scales. Factor loads

of SELS which is a 5-point Likert type measuring tool varies between .41 and .71. Internal consistency reliability coefficients of the scale vary between .76 and .87 for sub-dimensions and between .72 and .82 for test-retest reliability coefficients. High scores obtained from each sub-dimension indicate that the individual has the concerning social-emotional learning attribute.

Process

Before starting validity and reliability studies, linguistic equivalence study was performed to determine the consistency between Turkish and English form of SELS and after ensuring that the linguistic equivalence was provided, validity and reliability analyses were initiated. The findings from linguistic equivalence of SELS indicate that the correlation coefficients between the items in Turkish and original form vary between .72 and .95. The correlation between the scores obtained from Turkish and original form was found as .90 for the entire of the scale. Item analysis was performed to determine the distinction of items of SELS. As a result of the analysis, it was seen that the corrected item total correlation coefficients of the scale vary between .30 and .65. Internal consistency reliability coefficient of the SELS is .90 for the entire of the scale, .87 for task articulation, .78 for peer relationships and .76 for self-regulation. Test-retest reliability coefficient was found as .71. In confirmatory factor analysis applied for three-dimensional model, fit index values were found as $\chi^2 = 264.67$, $sd = 153$, $RMSEA = .04$, $NFI = .96$, $CFI = .98$, $IFI = .98$, $RFI = .95$, $GFI = .92$, $SRMR = .095$

Discussion and Conclusion

According to the findings obtained from validity and reliability studies of SELS, it can be said that the scale is ready to be used. However, the fact that the validity and reliability studies were performed on primary school students requires that the studies for validity and reliability of the scale are performed different groups. In addition, performing studies which may be used by this scale will make important contributions to the measurement strength. Confirmatory factor analysis results indicate that the scale is parallel with its original form in terms of structure validity. It can be said that the scale has high reliability in terms of values obtained with reliability studies. As a consequence, the findings obtained with validity and reliability study performed in a sample consisting of primary school students indicated that the scale has adequate validity and reliability to measure Social-Emotional Learning skills.

Sosyal Duygusal Öğrenme Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Serhat ARSLAN¹ ve Ahmet AKIN²

¹ Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 54300 /Sakarya/ Türkiye

E-mail: serhatarслан@sakarya.edu.tr

² Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 54300 /Sakarya/ Türkiye

E-mail: aakin@sakarya.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı, Sosyal duygusal öğrenme ölçeği' nin (SDÖÖ; Coryn, Spybrook, Evergreen & Blinkiewicz, 2009) Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir. Araştırma 300 ilköğretim öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Dilsel eşdeğerlik çalışmasında, SDÖÖ' nün Türkçe ve orijinal formlarında bulunan maddeler arasındaki korelasyon katsayıları .72 ile .95 sıralanmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizinde üç boyutlu modelin iyi uyum verdiği görülmüştür (RMSEA=.049, NFI=.96, CFI=.98, IFI=.98, RFI=.95, GFI=.92, AGFI=.90).SDÖÖ'nün iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .90, test-tekrar test güvenilirlik katsayısı ise .71 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar, SDÖÖ'nün Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal duygusal öğrenme; geçerlik; güvenilirlik.

GİRİŞ

Sosyal ve duygusal yetkinlik; kişinin yaşam süreci içerisinde sosyal ve duygusal yönleri anlama ve yönetme becerilerini içermektedir. Bu açıdan ele alındığında; öğrenme öğretme süreçleri, günlük sorunları çözme, ilişkiler kurma ve yeni durumlara uyum sağlama sosyal ve duygusal yeterlik süreci içerisine girmektedir (Jarvela, 2011). Ayrıca, öz-farkındalık, iş birliği içinde çalışma, dürtüsel kontrol, kendi ve başkaları hakkında kaygı duyma sosyal ve duygusal açıdan yaşam sürecini içermektedir (Elias et al.,1997). Sosyal duygusal öğrenme kavramı zekâ kavramının başarı ve mutlulukla ilişkisinin kavramsallaştırma süreci sonucunda ortaya çıkmıştır.Sosyal ve duygusal yetkinliğe erişmek açısından çocuklar ve yetişkinlerin beceri, tutum ve değerlerini geliştirdiği yaşamsal bir süreç olarak sosyal ve duygusal öğrenme kavramı tanımlanmıştır (Stern, 1999). Goleman (1995), sosyal ve duygusal öğrenmeyi hayatın bütün önemli boyutları içerisinde yer alan karmaşık ve çok yönlü bir yetenek olarak ifade etmektedir. Ayrıca, sosyal duygusal öğrenme çocukların ve hatta yetişkinlerin yaşam verimliliği için temel becerileri geliştirmesine yardımcı olan bir süreç olarak ele alınmaktadır (Hayne,Ben-Avie&Ensign, 2003). Aynı zamanda, bireyin sahip olduğu duyguları tanıma ve yönetme, başkalarını düşünme, iyi kararlar verebilme, etik ve sorumlu davranma, olumlu ilişkiler geliştirme, ve negatif duygulardan kaçınmayı içermektedir (Elias et al., 1997; Fleming& Bay). Sosyal gelişme bakış açısı ile ele alındığında sosyal duygusal öğrenme, çocukların sosyal ve duygusal yeterliliklerini sosyalleşme süreci içerisinde nasıl geliştirdiğini içermektedir (Pasi, 2001) . Sosyal duygusal öğrenme; bireyin yaşam süreci açısından belirlemiş olduğu hedeflere yönelik kendini ifade etme, bu hedefleri yönetme ve algılama düzeyi açısından sosyal ve duygusal yönden ele alınan tamamlayıcı bir yaklaşımdır (Novick, Kress, &Elias, 2002). Casel (2005) sosyal-duygusal öğrenmeyi, bireyin iş ve okul yaşamında başarılı olması için gereken temel sosyal-duygusal yeterliliklere sahip olan bireylerin yaşamın her alanında başarılı olma olasılığı oldukça yüksektir (Patrikakou, Weissberg , Redding, Walberg, &Anderson, 2005). Okul çağındaki çocukların zaman içerisinde şekillenecek davranış biçimleri açısından sosyal duygusal öğrenme sürecindeki kazanımları oldukça önemlidir (Cefai& Cooper, 2009 ; Joseph,2004 et al.).

Sosyal duygusal öğrenme; duygusal zekâ, sosyal zekâ ve sosyal-duygusal yeterlilikleri bir arada içermektedir. Zekâ, bireyin sosyo-duygusal anlayış düzeyi açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu açıdan ele alındığında; sosyal duygusal öğrenme bireyin yaşamındaki üretkenliği açısından temel becerileri geliştirmesine yardımcı olan bir süreçtir. Bilişsel kuramcılar,

sosyal-duygusal zekâyı olgunlaşmanın bir parçası olarak ele almaktadır. Ayrıca, bireyin başarısına etki eden faktörler arasında sosyal-duygusal zekâ önemli bir yeri olduğu yapılan bilimsel çalışmalar ile ortaya konmuştur(Elias et al., 1997; Patrikakou et al.,2005). Salovey ve Mayer (1990), sosyal duygusal öğrenmenin zihinsel süreçlerin öğretilbilir bir ürünü olduğunu savunmaktadır. Aynı zamanda, bireyin yaşamında sosyoduygusal yeterlilikler açısından beceriler, tutumlar ve değerlerin geliştirildiği süreçlerin bütünü olarak ele alınmaktadır (Elias, Zins, Weissberg,Frey, & diğerleri, 1997). Sosyal duygusal öğrenme becerileri temel olarak, problem çözme, iletişim, kendilik değerini arttıran beceriler ve stresi önleme olmak üzere dört beceri alanında toplanmaktadır (Kabakçı &Owen, 2010). Akademik başarı, öğrenme süreci motivasyonu, okula ilginin artması, işbirliği sürecine aktif katılım, sosyal becerilerin ön plana çıkması ve problem çözme becerilerinin gelişmesi açısından sosyal duygusal öğrenme becerileri öğrenciler üzerinde oldukça etkili olmaktadır (Arslan, Akın,& Demir, 2012).

Sosyal Duygusal Öğrenme Ölçeği (SDÖÖ), Coryn ve arkadaşları (2009) tarafından ilköğretim öğrencilerinin sosyal duygusal öğrenme becerilerini ölçmek amacıyla kullanılmak üzere geliştirilmiş bir ölçektir. SDÖÖ 20 maddeden oluşan 5'li Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin geçerlik güvenirlik çalışmaları ilköğretim öğrencilerinden oluşan iki farklı örnekleme yapılmıştır. 300 kişiden oluşan ilk örneklemden alınan verilerle doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. 100 kişiden oluşan ikinci örneklemden alınan verilerle ise test tekrar test güvenirliği hesaplanmıştır. Üç hafta arayla iki kez uygulama sonucu elde edilen test-tekrar test güvenirlik katsayısı ise .71 olarak bulunmuştur. Bu çalışmanın amacı Coryn ve arkadaşları (2009) tarafından geliştirilen SDÖÖ' nün ilköğretim öğrencilerinden oluşan bir örnekleme geçerlik ve güvenirliğini incelemektir.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini ilköğretim okullarında öğrenim gören 300 öğrenciden oluşmaktadır. 163'ü kız, 137'si erkek öğrenciden oluşan bu grubun yaş ortalaması 14.1' dir. Ayrıca ölçeğin test-tekrar test çalışması için bu gruptan 100 öğrenciye ölçek üç hafta arayla tekrar uygulanmıştır. Ayrıca ölçeğin dilsel eşdeğerlik çalışmasını 60 İngilizce öğretmeni üzerinde yürütülmüştür.

Veri Toplama Aracı

Sosyal Duygusal Öğrenme Ölçeği. Coryn (2009) tarafından geliştirilen bu ölçme aracı 20 maddeden ve görev tanımlama (6 madde, örneğin; “Bir amaca ulaşmak için nelere ihtiyacım olduğunu bilirim”), akran ilişkileri (7 madde, örneğin; “Kültürel farklılıkları anlayabilirim”) ve Öz-düzenleme (7 madde, örneğin; “Okuldaki kuralların gerekli olduğunun farkındayım”) şeklinde 3 alt ölçekten oluşmaktadır. 5’li Likert tipi bir ölçme aracı olan SDÖÖ’nün faktör yükleri. 41 ile .71 arasında sıralanmaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları alt boyutlar için .76 ile .87 arasında, test-tekrar test güvenilirlik katsayıları ise .72 ile .82 arasında değişmektedir. Her bir alt boyuttan alınan puanların yüksek olması bireyin ilgili sosyal duygusal öğrenme özelliğine sahip olduğunu göstermektedir. Ölçek toplam bir sosyal duygusal öğrenme puanı da vermektedir. Ölçekten alınan yüksek puanlar sosyal duygusal öğrenme düzeyinin yüksekliğini göstermektedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan 20’dir. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır.

İşlem

Ölçeğin uyarlama çalışması için ölçeği geliştiren Chris CORYN ile e-mail yoluyla iletişim kurulmuş ve ölçeğin uyarlanabileceğine ilişkin gerekli izin alınmıştır. Sosyal-Duygusal Öğrenme Ölçeği öncelikle İngilizce Öğretmenliği bölümünde bulunan dört öğretim görevlisi tarafından Türkçeye çevrilmiş ve çeviriler incelenerek gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Daha sonra aynı grup Türkçe formları tekrar İngilizceye çevirmiş, her iki form arasındaki tutarlılığı incelemiş ve Türkçe formlar üzerinde tartışarak final Türkçe form elde edilmiştir. Daha sonra Türkçe form anlam ve gramer açısından incelenerek gerekli düzeltmeler yapılmış ve denemelik Türkçe form elde edilmiştir. Denemelik Türkçe form ölçme ve değerlendirme alanında uzman olan 3 öğretim üyesine inceletilerek görüşleri doğrultusunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına başlamadan önce SDÖÖ’nün Türkçe formu ile İngilizce formu arasındaki tutarlılığı belirlemek için dilsel eşdeğerlik çalışması yapılmış ve dilsel eşdeğerliğin sağlandığı görüldükten sonra geçerlik ve güvenilirlik analizlerine başlanmıştır.

SDÖÖ’nün geçerlik çalışması olarak yapı geçerliği incelenmiştir. Yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. SDÖÖ’nün güvenilirliği iç tutarlık ve test-tekrar test yöntemleriyle, madde analizi ise düzeltilmiş maddetoplam korelasyonu ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri için SPSS 13.0 ve LISREL 8.54 (Jöreskog&Sorbom, 1996) programları kullanılmıştır.

BULGULAR

Dilsel Eşdeğerlik

SDÖÖ'nün dilsel eşdeğerlik çalışmasından elde edilen bulgular, Türkçe ve orijinal formda yer alan maddeler arasındaki korelasyon katsayılarının .72 ile .95 arasında değiştiğini göstermiştir. Türkçe ve orijinal formlardan elde edilen puanlar arasındaki korelasyon ölçeğin bütünü için .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Türkçe ve orijinal maddeleri arasındaki korelasyonlar katsayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: SDÖÖ'nün Dilsel Eşdeğerlik Bulguları

Madde No	r	Madde No	r	Madde No	r
1	.94	8	.85	15	.88
2	.84	9	.82	16	.88
3	.90	10	.95	17	.79
4	.84	11	.89	18	.80
5	.80	12	.72	19	.84
6	.83	13	.78	20	.91
7	.73	14	.73		

Madde Analizi ve Güvenirlik

SDÖÖ'nün maddelerinin ayırt etme gücünü belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının .30 ile .65 arasında sıralandığı görülmüştür. Bulgular Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2: SDÖÖ'nin Düzeltilmiş Madde-Toplam Korelasyonları

Madde No	r _{jx}	Madde No	r _{jx}	Madde No	r _{jx}	Madde No	r _{jx}
1	.60	6	.65	11	.65	16	.44
2	.55	7	.40	12	.52	17	.37
3	.62	8	.47	13	.54	18	.59
4	.64	9	.45	14	.60	19	.63
5	.62	10	.51	15	.30	20	.45

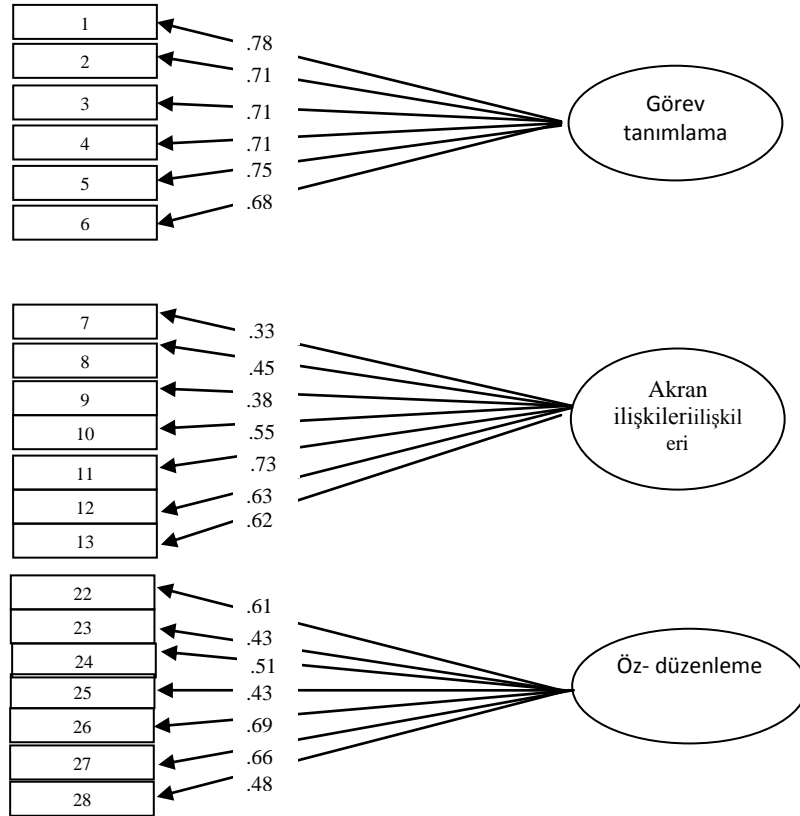
SDÖÖ'nün iç tutarlılık güvenirlilik katsayısı ölçeğin bütünü için .90, görev tanımlama alt boyutu için .87, akran ilişkileri alt boyutu için .78, öz-düzenleme alt boyutu için .76 olarak bulunmuştur. Test-tekrar test güvenirlilik katsayısı ise .71 bulunmuştur. SDÖÖ'nün test-tekrar test güvenirlilik katsayıları tablo 3 'de görülmektedir.

Tablo 3: SDÖÖ'nün Test-Tekrar Test Güvenirlik Katsayıları

Faktör	Uygulama	\bar{X}	Ss	r
Görev tanımlama	İlk uygulama	23.54	2.96	.82
	İkinci uygulama	23.56	2.91	
Akran ilişkileri	İlk uygulama	26.75	3.50	.73
	İkinci uygulama	26.22	3.50	
Öz- düzenleme	İlk uygulama	27.28	4.12	.72
	İkinci uygulama	26.19	3.96	

Yapı Geçerliği

Üç boyutlu model için uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde uyum indeksi değerleri $\chi^2 = 264.67$, $sd = 153$, $RMSEA = .04$, $NFI = .96$, $CFI = .98$, $IFI = .98$, $RFI = .95$, $GFI = .92$, $SRMR = .095$ olarak bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analizine ait faktör yükleri Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Doğrulayıcı faktör analizine ait faktör yükleri

TARTIŞMA

Bu çalışmada, Coryn ve diğerleri (2009) tarafından geliştirilen SDÖÖ'nün Türkçeye uyarlanması ve Türkçe formun geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yürütüldüğü gruplar sayı bakımından istatistiksel analizlerin gerektirdiği yeterliliktedir (Tabachnick&Fidell, 2007). Ölçeğin Türkçe ve İngilizce formlarının dilsel açıdan eşdeğerliğini belirlemek amacıyla yapılan dilsel eşdeğerlik çalışmasından elde edilen sonuçlar iki formda yer alan maddelerin birbirleriyle yüksek düzeyde ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Buna göre Türkçe formda yer alan çeviri maddelerle İngilizce formda yer alan orijinal maddelerin benzeştiği ve ölçeğin dilsel eşdeğerliğinin sağlandığı söylenebilir.

SDÖÖ'nün yapı geçerliği DFA ile incelenmiştir. DFA sonucunda ölçeğin orijinal formda olduğu gibi üç boyutlu olduğu ve açıklanan toplam varyans oranının %51 olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte açıklanan varyans oranının %30'un üzerinde olmasının davranış bilimlerinde ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında yeterli görüldüğü (Büyüköztürk, 2007) düşünüldüğünde, ölçeğin yapı geçerliğinin sağlandığı görülmektedir. DFA için uyum indeksi sınırları göz önüne alındığında, modelin iyi uyum verdiği ve ölçeğin orijinal faktör yapısının Türkçe formun faktör yapısıyla uyduğu söylenebilir.

SDÖÖ'nün güvenilirlik katsayılarının yüksek bulunması, güvenilirliğin yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir. Araştırmalarda kullanılacak ölçme araçları için öngörülen güvenilirlik düzeyinin .70 olduğu (Sipahi, Yurtkoru, & Çinko, 2008) dikkate alınır, SDÖÖ'nün güvenilirliğinin sağlandığı söylenebilir. Madde analizi sonucunda ölçeğin madde-toplam korelasyon katsayılarının .30 ölçütünü karşıladığı görülmüştür. Madde-toplam korelasyon katsayılarının yorumlanmasında .30 ve daha yüksek olan maddelerin, bireyleri ölçülen özellik bakımından iyi derecede ayırt ettiği (Özdamar, 2004) göz önüne alındığında, madde-toplam korelasyon katsayılarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

SONUÇ

SDÖÖ'nün geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarından elde edilen bulgulara göre ölçeğin kullanıma hazır olduğu söylenebilir. Ancak geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının ilköğretim öğrencileri üzerinde yürütülmüş olması, ölçeğin geçerlik ve güvenilirliği için farklı gruplar üzerinde yapılacak çalışmaları gerekli kılmaktadır. Ayrıca bu ölçeğin kullanılacağı araştırmaların yapılması, ölçme gücüne önemli katkılar sağlayacaktır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin yapı geçerliği açısından özgün formuyla paralel olduğu sonucunu

göstermiştir. Güvenirlik çalışmalarıyla elde edilen değerler yönünden ise ölçeğin oldukça yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir. Sonuç olarak ilköğretim öğrencilerinden oluşan örnekleme gerçekleştirilen geçerlik ve güvenilirlik çalışması sonucu elde edilen bulgular, ölçeğin Sosyal-Duygusal Öğrenme becerilerini ölçebilmek için yeterli düzeyde geçerlik ve güvenilirliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Kaynakça

- Arslan, S., Akın, A. & Demir, S. (2012). *The validity and reliability of the Turkish Version of Social-Emotional Learning Scale (SELS)*. International Conferences on New Horizons in Education, Czech Republic.
- Büyükköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı (8. Baskı)*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Cefai, C. & Cooper, P. (2009). *Promoting emotional education engaging children and young people*. Jessica Kingsley Publishers, London.
- Coryn, L.S.C., Spybrook, K.J., Evergreen, D.H.S., ve Blinkiewicz, M. (2009). Development and evaluation of the Social-Emotional Learning Scale. *Journal of Psychoeducational Assessment* 27(4), 283-295.
- Elias, M. J., Zins, J. E., Weissberg, R. P., Frey, K. S., Greenberg, M. T., Haynes, N. M., Kessler, R., Schwab-Stone, M. E., & Shriver, T. P. (1997). *Promoting social and emotional learning: Guidelines for educators*. Alexandria, VA: Association of Supervision and Curriculum Development.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence*. Broadway Books, New York.
- Haynes, M.N., Ben-Avie, M. & Ensign, J. (2003). *How social and emotional development add up*. New York, Teachers' College Press.
- Jarvela, S. (2011). *Social and emotional aspects of learning*. Oxford, UK, Academic Press of Elsevier.
- Joreskog, K. G., & Sorbom, D. (1996). *LISREL 8 reference guide*. Lincolnwood, IL: Scientific Software International.
- Kabakçı, F. Ö. & Owen, K.F. (2010). A study development of Social Emotional Learning Skills Scale. *Education and Science*, 35(157), 152-166.
- Novick, B., Kress, J. S., & Elias, M. J. (2002). *Building learning communities with character: How to integrate academic, social, and emotional learning*.

- Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Özdamar, K. (2004). *Paket programlar ile istatistik veri analizi 1*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Pasi, J.P. (2001). *Higher expectations promoting social emotional learning and academic achievement in yourschool*. Newyork, Teachers College presS.
- Patrikakou, E. N., Weissberg, R. P., Redding, S., Walberg, J. H., & Anderson, R. A. (2005). *School-family partnerships for children's success*. Newyork, Teachers College press.
- Salovey, P. & Mayer, D. J. (1990). Emotional intellenge. *Imagination, Cognition, and Personality, 9*, 185-211
- Sipahi, B. Yurtkoru, E. S., & Çinko, M. (2008). *Sosyal bilimlerde SPSS'le veri analizi*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Stern, R. (1999). Hormone-driven kids: A call for social and emotional learning in the middle school years. *Voices from the Middle, 7* (1), 3-8.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*. Boston: Allynand Bacon